

Dr Krzysztof Chochowski

Wykonywanie zawodu pielęgniarki i położnej

po przystąpieniu Polski do UE

Working as a nurse and midwife
after Polish accession to the European Union

WSTĘP

Na przestrzeni kilku ostatnich miesięcy doktryna prawa sporo uwagi poświęciła zagadnieniom związanym ze służbą zdrowia. Dominującym wątkiem była kwestia statusu prawnego lekarzy oraz czasu ich pracy. Na marginesie rozważań pozostało zagadnienie statusu prawnego pielęgniarek i położnych. Uważam, że pomijać w dyskusji nad rodzimym systemem opieki zdrowotnej tej niezbędnej dla jego prawidłowego funkcjonowania grupy zawodowej nie należy.

Przystąpienie Polski do UE wymusiło na ustawodawcy dostosowanie rodzimych regulacji prawnych do wymogów dyrektyw unijnych. Znowelizowana ustawa o zawodach pielęgniarki i położnej jest dobrym tego przykładem, albowiem wdraża postanowienia:

- dyrektywy 77/452/EWG z 27 czerwca 1977 r., dotyczącej wzajemnego uzna-

wania dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną, łącznie ze środkami mającymi na celu ułatwienie skutecznego wykonywania prawa przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług¹;

- dyrektywy 77/453/EWG z 27 czerwca 1977 r., dotyczącej koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych w zakresie działalności pielęgniarek odpowiedzialnych za opiekę ogólną²;
- dyrektywy 80/154/EWG z 21 stycznia 1980 r., dotyczącej wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji w zakresie położnictwa i zawierającej środki mające na celu ułatwienie skutecznego wykonywania

¹ Dz. Urz. WE L 176 z 15 lipca 1977 r., z późn. zm.

² Dz. Urz. WE L 176 z 15 lipca 1977 r., z późn. zm.

prawa przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług³;

- dyrektywy 80/155/EWG z 21 stycznia 1980 r., dotyczącej koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do podejmowania i wykonywania działalności przez położne⁴;
- dyrektywy 2001/19/WE z 14 maja 2001 r., zmieniającej dyrektywy 89/48/EWG i 92/51/EWG w sprawie ogólnego systemu uznawania kwalifikacji zawodowych oraz dyrektywy 77/452/EWG, 77/453/EWG, 78/686/EWG, 78/687/EWG, 78/1026/EWG, 78/1027/EWG, 80/154/EWG, 80/155/EWG, 85/384/EWG, 85/432/EWG, 85/433/EWG, i 93/16/EWG, dotyczące zawodów pielęgniarki ogólnej, lekarza dentystry, lekarza weterynarii, położnej, architekta, farmaceuty i lekarza.⁵

W związku z powyższym uważam, iż warto zaprezentować podstawowe zagadnienia związane z wykonywaniem zawodu pielęgniarki lub położnej.

WYKONYWANIE ZAWODU PIELĘGNIARKI I POŁOŻNEJ

Podstawowym aktem prawnym regulującym status prawny pielęgniarek i położnych jest ustawa o zawodach pielęgniarki i położnej.⁶ Zawody pielęgniarek i położnych uznawane są za zawody samodzielne, czego konsekwencją jest fakt, iż osoby wykonujące je mogą być np. wspólnikami w spółce partnerskiej.⁷

Zawód pielęgniarki i położnej może wykonywać osoba, która posiada kwalifikacje do udzielania świadczeń zdrowotnych potwierdzone dokumentami.

Pielęgniarka uzyskuje kwalifikacje zawodowe po ukończeniu szkoły pielęgniarskiej⁸, natomiast położna – po ukończeniu szkoły położnych.⁹ Ukończenie szkoły, o której mowa powyżej, upoważnia absolwenta tejże szkoły do posługiwania się odpowiednio tytułem zawodowym: pielęgniarki, licencjata pielęgniarstwa, magistra pielęgniarstwa, położnej, licencjata położnictwa, magistra położnictwa.¹⁰

Warto zaznaczyć, że zdarzały się sytuacje, kiedy samorząd pielęgniarek i położ-

³ Dz. Urz. WE L 033 z 11 lutego 1980 r., z późn. zm.

⁴ Dz. Urz. WE L 033 z 11 lutego 1980 r., z późn. zm.

⁵ Dz. U. WE L 206 z 31 lipca 2001.

⁶ Dz. U. 1996, Nr 91 poz. 410 z późn. zm.

⁷ Art. 2 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej w zw. z art. 88 k.s.h.

⁸ Za szkołę pielęgniarską uznaje się szkołę pomaturalną lub szkołę wyższą, która prowadzi kształcenie w formie studiów magisterskich jednolitych lub uzupełniających lub studiów wyższych zawodowych – art. 7 ust. 2 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej.

⁹ Za szkołę położnych uznaje się szkołę pomaturalną lub szkołę wyższą, która prowadzi kształcenie w formie studiów magisterskich jednolitych lub uzupełniających lub studiów wyższych zawodowych – art. 7 ust. 3 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej.

¹⁰ Art. 8 ust. 1 i 2 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej.

nych kwestionował dyplom wyższej uczelni, co uniemożliwiało wykonywanie zawodu. Przeszkody te zostały usunięte wskutek przyjęcia jednolitej linii orzeczniczej przez sądy administracyjne. Otóż zgodnie z wyrokiem WSA z dnia 14 listopada 2005 r., „Skoro uczelnia miała uprawnienia do kształcenia lekarzy, tym bardziej spełniała warunki do kształcenia pielęgniarek”.¹¹

Powyższe stanowisko podtrzymał WSA w swym wyroku z 18 grudnia 2006 r., stwierdzając, iż „Żaden przepis prawa nie upoważnia samorządu pielęgniarek i położnych do kwestionowania dyplomu wyższej uczelni, powołanej zgodnie z prawem i posiadającej uprawnienia do prowadzenia studiów wyższych. W przypadku stwierdzenia braku spełnienia standardów nauczania przez konkretną uczelnię Krajowa Rada Akredytacyjna Szkolnictwa Medycznego może wystąpić do ministra właściwego do spraw zdrowia z wnioskiem o cofnięcie akredytacji, jednakże nawet ewentualne cofnięcie akredytacji danej uczelni nie ma wpływu na wydane uprzednio dyplomy ukończenia studiów na tej uczelni”.¹²

W podobnym duchu wypowiedział się NSA w wyroku z 11 lipca 2006 r. Stwierdza on bowiem, że „Skoro więc Akademie Medyczne prowadziły studia wyższe na kie-

runku pielęgniarstwa i wydawały dyplomy ukończenia tych studiów z tytułem magistra pielęgniarstwa, a ustawodawca nie przewidywał obowiązku akredytacji takich szkół, potwierdzających spełnienie standardów kształcenia, to kwestionowanie takiego dyplomu, w oparciu o brak owej akredytacji nie posiada żadnego uzasadnienia”.¹³

Warto podkreślić, że zarówno pielęgniarka jak i położna, będące obywatelkami państwa członkowskiego Unii Europejskiej, mają prawo używania właściwego tytułu zawodowego, jeżeli posiadają dokument stwierdzający kwalifikacje uprawniające do wykonywania zawodu pielęgniarki bądź położnej, nadany przez to państwo.

Ukończenie szkoły przez pielęgniarkę lub położną nie oznacza jednak, iż może ona wykonywać zawód pielęgniarki bądź położnej. W celu uzyskania wspomnianego uprawnienia musi ona odbyć 12 – miesięczny staż podyplomowy w zakładzie opieki zdrowotnej.¹⁴

Ograniczone prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej przysługuje osobie, która zamierza wykonywać zawód pielęgniarki lub położnej na terytorium RP i która spełnia następujące przesłanki:

- posiada obywatelstwo polskie;
- posiada dyplom ukończenia polskiej szkoły pielęgniarstwa lub polskiej szkoły

¹¹ Wyrok WSA w Warszawie z 14 listopada 2005 r., sygn. akt I SA/Wa 1825/04.

¹² Wyrok WSA w Warszawie z 18 grudnia 2006 r., sygn. akt VII SA/Wa 1427/06.

¹³ Wyrok NSA z 11 lipca 2006 r., sygn. akt II OSK434/06.

¹⁴ Zakład opieki zdrowotnej jest wyodrębnionym organizacyjnie zespołem osób i środków majątkowych, utworzonym i utrzymanym w celu udzielania świadczeń zdrowotnych i promocji zdrowia – art. 1 ustawy z 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. nr 91, poz. 408 z późn. zm.).

położnych bądź uzyskany w innym państwie dyplom uznany w Polsce za równorzędny;

- posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- posiada stan zdrowia pozwalający na wykonywanie zawodu.¹⁵

Pełne prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej przysługuje osobie, która spełnia wszystkie powyżej przedstawione przesłanki oraz odbyła wymagany staż podyplomowy.¹⁶

Zaznaczyć trzeba, że osobie, która spełni wszystkie wymogi określone w art. 11 ust. 2 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej z 5 lipca 1996 r. (Dz. U. Nr 91, poz. 410 ze zm.), w związku z czym uzyska prawo wykonywania zawodu, nie można odmówić stwierdzenia posiadania tego prawa. Uchwała w tym przedmiocie ma więc wyłącznie charakter deklaratoryjny, potwierdzający prawo wykonywania zawodu.¹⁷

Podobnie WSA orzekł w swym wyroku z 15 listopada 2006 r., twierdząc, że konstrukcja art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej oznacza, iż osobie, która spełni wszystkie wymogi określone w ust. 2, w związku z czym uzyska prawo wykonywania zawodu, nie można odmówić stwierdzenia posiadania

tego prawa. Uchwała w tym przedmiocie ma więc wyłącznie charakter deklaratoryjny, potwierdzający prawo wykonywania zawodu.¹⁸

Pielęgniарce lub położnej będącej obywatelem państwa członkowskiego UE przysługuje prawo wykonywania zawodu po kumulatywnym spełnieniu przesłanek określonych odpowiednio w art. 11a ust. 1 lub art. 11b ust. 1. Na marginesie prowadzonych rozważań warto wspomnieć, że prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej może być przyznane przez Okręgową Radę Pielęgniarek i Położnych również osobie, która jest cudzoziemcem, a spełnia następujące przesłanki:

- posiada zezwolenie na pobyt stały w RP;
- włada językiem polskim w mowie i piśmie w zakresie koniecznym do wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej;
- przedstawiła zaświadczenie o wykonywaniu zawodu pielęgniarki, położnej, na podstawie przepisów obowiązujących w państwie, w którym dotychczas wykonywała zawód;
- przedstawiła zaświadczenie odpowiedniego organu państwa, którego jest obywatelem, że nie została pozbawiona prawa wykonywania zawodu lub prawo to nie zostało zawieszone i nie toczy się przeciwko niej postępowanie w sprawie

¹⁵ Podkreślić trzeba, iż ograniczone prawo wykonywania zawodu jest przyznawane przez Okręgową Radę Pielęgniarek i Położnych w celu odbycia stażu podyplomowego.

¹⁶ Prawo wykonywania zawodu winno być stwierdzone przez Okręgową Radę Pielęgniarek i Położnych.

¹⁷ Wyrok WSA w Warszawie z 30 października 2006 r., sygn. akt VII SA/Wa 1353/06.

¹⁸ Wyrok WSA w Warszawie z 15 listopada 2006r., sygn. akt VII SA/Wa 1426/06.

- pozbawienia lub zawieszenia prawa wykonywania zawodu;
 - spełnia warunki określone w art. 11 ust. 2 pkt 2, 4 i 5 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej;
 - odbyła 12 – miesięczny staż podyplomowy w zakładzie opieki zdrowotnej.
- świadczenia pielęgnacyjne;
 - świadczenia zapobiegawcze;
 - świadczenia lecznicze;
 - świadczenia rehabilitacyjne;
 - promowanie zdrowia.

Bardzo istotna z punktu widzenia prawa wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej jest treść art. 15 przedmiotowej ustawy. Otóż, zgodnie z nim, jeżeli dojdzie do dłuższej niż 5 lat przerwy w wykonywaniu zawodu pielęgniarki lub położnej bądź do sytuacji, w której dana osoba po ukończeniu stażu podyplomowego przez 5 lat nie wykonuje zawodu, wówczas aby mogła ponownie wykonywać zawód, musi odbyć przeszkolenie, którego program i sposób przeprowadzenia ustala Okręgowa Rada Pielęgniarek i Położnych.

Podkreślić trzeba, iż odmowa udzielenia przez organ samorządu pielęgniarek i położnych pomocy członkowi samorządu w odbyciu przeszkolenia, umożliwiającego podjęcie wykonywania zawodu pielęgniarki po pięcioletniej przerwie w wykonywaniu tego zawodu, może uzasadniać odpowiedzialność na podstawie przepisów o czynach niedozwolonych.¹⁹

Wykonywanie zawodu pielęgniarki polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych, do których zaliczamy np.:

Ponadto za wykonywanie zawodu pielęgniarki uznaje się nauczanie zawodu pielęgniarki, prowadzenie prac naukowo-badawczych w dziedzinie pielęgniarstwa, a także kierowanie pracą zawodową pielęgniarek i położnych.²⁰

Wykonywanie zaś zawodu położnej polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych podobnych do tych, które ma w zakresie swych obowiązków pielęgniarka, z tą jednak różnicą, iż beneficjentem tych świadczeń jest kobieta, kobieta ciężarna, kobieta rodząca, położnica oraz noworodek.²¹

Zadania pielęgniarek i położnych określa rozporządzenie ministra zdrowia z 20 października 2005 r., w sprawie zakresu zadań lekarza, pielęgniarki i położnej podstawowej opieki zdrowotnej.²²

W myśl przepisów rozporządzenia zadaniem pielęgniarki POZ jest:

- planowanie i realizowanie kompleksowej opieki pielęgniarskiej nad osobą, rodziną, społecznością w środowisku zamieszkania;
- współpraca z podmiotami określonymi w załączniku nr 2 część A do powyższego rozporządzenia;

¹⁹ Wyrok SN z 30 stycznia 2002 r., sygn. akt III CKN 243/01, OSNC 2003, Nr 1, poz. 8.

²⁰ Art. 4 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej.

²¹ Art. 5 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej.

²² Dz.U. z 2005 r., Nr 214, poz. 1816.

- udzielanie różnego typu świadczeń opieki zdrowotnej.

Do zadań zaś położnej POZ należy:

- sprawowanie opieki położniczej;
- sprawowanie opieki neonatologicznej;
- sprawowanie opieki ginekologicznej;
- współpraca z podmiotami określonymi w załączniku nr 2 część B do przedmiotowego rozporządzenia;
- udzielanie różnego typu świadczeń opieki zdrowotnej.

Prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej (zarówno pełne jak i ograniczone) wygasa, jeżeli zostanie spełniona jakakolwiek z poniższych przesłanek:

- dojdzie do utraty obywatelstwa polskiego;
- nastąpi utrata prawa stałego pobytu w RP;
- dana osoba utraci pełną zdolność do czynności prawnych;
- upłynie czas, na który prawo wykonywania zawodu zostało przyznane.

Zarówno na pielęgniarki jak i położne nałożono ustawowo obowiązek kształcenia ustawicznego.²³ Realizacja tego obowiązku ma na celu aktualizowanie ich wiedzy oraz umiejętności.

Oprócz powyższego obowiązku pielęgniarka i położna mają prawo doskonalić się zawodowo w różnych rodzajach kształcenia podyplomowego. Do rodzajów kształcenia podyplomowego należy zaliczyć:

- szkolenia specjalizacyjne;
- kursy kwalifikacyjne;
- kursy specjalistyczne;
- kursy dokształcające.

Pielęgniarka lub położna specjalizację uzyskuje po odbyciu szkolenia specjalistycznego i po zdaniu egzaminu państwowego.

ZASADY WYKONYWANIA ZAWODÓW PIELĘGNIARKI I POŁOŻNEJ

Podstawowe zasady wykonywania zawodów pielęgniarki i położnej określa art. 18 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej. Zgodnie z nim pielęgniarka, a także położna winny wykonywać swój zawód zgodnie z aktualną wiedzą medyczną, zasadami etyki zawodowej, oraz ze szczególną starannością, wszystkimi dostępnymi im metodami i środkami.

W prowadzonym rozważaniach wspomnieć trzeba o przyznaniu statusu funkcjonariusza publicznego pielęgniarkom i położnym. Otóż pielęgniarka lub położna, która wykonuje swój zawód na podstawie umowy o pracę, korzysta z ochrony jaka przysługuje funkcjonariuszowi publicznemu.²⁴ Ponadto status funkcjonariusza publicznego przysługuje pielęgniarence lub położnej również wtedy, gdy nie pozostając w stosunku pracy, udziela pomocy w sytuacji niebezpieczeństwa utraty życia lub poważnego uszczerbku na zdrowiu pacjenta.²⁵

²³ Art. 10b ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej.

²⁴ Art. 24 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej.

²⁵ Art. 24 w zw. z art. 19 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej.

Szczególną uwagę należy jednak poświęcić prowadzeniu tzw. praktyki przez pielęgniarkę czy położną. Na podstawie art. 24a przedmiotowej ustawy, pielęgniarka lub położna może prowadzić działalność gospodarczą w formie:

- indywidualnej praktyki;
- indywidualnej specjalistycznej praktyki;
- grupowej praktyki.

Działalność, o której mowa, należy uznać za działalność regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.²⁶

Zarówno indywidualną, jak i indywidualną specjalistyczną oraz grupową praktykę pielęgniarka lub położna może prowadzić po uprzednim uzyskaniu wpisu odpowiednio – do rejestru indywidualnych praktyk, do rejestru indywidualnych specjalistycznych praktyk lub do rejestru grupowych praktyk.²⁷ Rejestry, o których mowa, prowadzi Okręgowa Rada Pielęgniarek i Położnych właściwa ze względu na miejsce wykonywania praktyki. Wpis, odmowa wpisu, zmiana wpisu oraz skreślenie wpisu następuje w formie jej uchwały.

Istotna dla naszych rozważań jest również treść art. 27a, który stanowi, iż grupowa praktyka pielęgniarek nie może być wykonywana w publicznym ZOZ. Zatem a contrario w publicznym ZOZ jest dopusz-

czalna praktyka indywidualna lub indywidualna specjalistyczna, które są uznawane za działalność regulowaną, w związku z czym, aby pielęgniarki mogły realizować tzw. kontrakty muszą zmienić swój status z pracownika na przedsiębiorcę.

Przechodząc do omówienia obowiązków wobec państwa w związku z prowadzeniem indywidualnej praktyki, należy podkreślić, iż są to ogólne wymogi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Zaliczyć do nich trzeba obowiązki: podatkowe, rachunkowe, statystyczne, związane z ubezpieczeniem społecznym oraz inne określone w odrębnych przepisach. Szczegółowa ich analiza wykracza poza ramy tego opracowania, w związku z czym kwestia ta zostanie pominięta. Niejako na marginesie pragnę zaznaczyć, że działalność gospodarcza pielęgniarki, prowadzona w formie indywidualnej praktyki, może być opodatkowana na podstawie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym, co upraszcza realizację obowiązków podatkowych. Podatnik może bowiem skorzystać z ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych bądź z karty podatkowej.

Analizując zagadnienie indywidualnych praktyk pielęgniarek, nie sposób pominąć faktu, że pielęgniarka prowadząca indywidualną praktykę nie może zawrzeć umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z NFZ, jeżeli udziela świadczeń opieki zdro-

²⁶ Szerzej na ten temat patrz: K. Chochowski, *Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej – nowa jakość wolności czy nowe ograniczenia*, [w:] *Przestanki aktywności ludzkiej. Studium interdyscyplinarne*, red. K. Jaremczuk, Tarnobrzeg 2007, s. 376–383; C. Kosikowski, *Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej. Komentarz*, Warszawa 2005, s. 201–232.

²⁷ Art. 25 w zw. z art. 25a ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej.

wotnej u świadczeniodawcy, który zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z Funduszem. Zatem jeśli ZOZ zawarł z NFZ umowę dotyczącą udzielania świadczeń zdrowotnych, to pielęgniarka prowadząca indywidualną praktykę będzie zawierać umowę z ZOZ reprezentowanym przez jego dyrektora. Stroną umowy, co trzeba podkreślić, nie będzie wówczas NFZ.

Z kolei grupowa praktyka pielęgniarek lub położnych może być prowadzona w formie spółki cywilnej²⁸ lub partnerskiej²⁹.

Nadzór³⁰ nad praktyką indywidualną, indywidualną specjalistyczną oraz grupową sprawuje właściwa Okręgowa Rada Pielęgniarek i Położnych.³¹ W ramach nadzoru może ona przeprowadzać czynności kontrolne oraz wydawać zalecenia pokontrolne, których celem jest usunięcie stwierdzonych uchybień.³²

ZAKOŃCZENIE

Kwestia wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej w Polsce zdaje się być marginalizowana. Media, poświęcając sporo uwagi niedostatkom systemu ochrony zdrowia, koncentrują swoje przekazy na lekarzach, pomijając pielęgniarki i położne, które są przecież jednym z fundamentów tegoż systemu. Niniejszy artykuł jest pewną próbą zmiany tej tendencji i zaprezentowania podstawowych zagadnień związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki lub położnej w Polsce po przystąpieniu naszego kraju do UE.

LITERATURA

Ustawa z 5 lipca 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (1996, Dz. U. 91, poz. 410)
Dz. Urz. WE L 176 z 15 lipca 1977 r., z późn. zm

²⁸ Spółka cywilna to prawno-organizacyjna forma współdziałania gospodarczego dwóch lub więcej podmiotów. Należy podkreślić, że spółka cywilna nie posiada osobowości prawnej, nie jest więc samodzielnym podmiotem prawa, który byłby oddzielony od jej wspólników. Oznacza to, że spółka cywilna nie ma możliwości nabywania we własnym imieniu praw i zaciągania obowiązków cywilnoprawnych.

²⁹ Spółką partnerską jest spółka osobowa, utworzona przez wspólników (partnerów) w celu wykonywania wolnego zawodu w spółce prowadzącej przedsiębiorstwo pod własną firmą. Spółka może być zawiązana w celu wykonywania więcej niż jednego wolnego zawodu, chyba że odrębna ustawa stanowi inaczej. Specyficzna dla spółki partnerskiej jest kwestia odpowiedzialności wspólników za zobowiązania spółki. Otóż, w przeciwieństwie do spółki jawnej, jest ona ograniczona do własnych błędów lub zaniechań wspólnika i osób, które podlegały jego kierownictwu, przy świadczeniu usług związanych z przedmiotem działalności spółki. Spółka partnerska jest spółką o specyficznym charakterze, za czym przemawia fakt ustawowego ograniczenia podmiotów mogących założyć tego typu spółkę (są nimi wyłącznie osoby fizyczne uprawnione do wykonywania wolnych zawodów).

³⁰ Nadzór to możliwość wiążącego wpływania przez organ nadzoru na działalność podmiotów nadzorowanych za pomocą środków nadzoru, a także ich kontroli.

³¹ Szerzej na temat nadzoru, patrz: J. Szreniawski, J. Stelmasiak, *Zagadnienia ogólne aparatu administracyjnego*, [w:] *Prawo administracyjne ustrojowe. Podmioty administracji publicznej*, pod red. J. Stelmasiaka, J. Szreniawskiego, Bydgoszcz-Lublin 2002, s. 12; Ed. Ura, *Prawo administracyjne. Część pierwsza*, Rzeszów 1996, s. 28-29; M. Wierzbowski (red.), *Prawo administracyjne*, Warszawa 2000, s. 103; Z. Duniewska, B. Jaworska-Dębska, R. Michalska-Badziak, E. Olejniczak-Szałowska, M. Stahl, *Prawo administracyjne - pojęcia, instytucje, zasady w teorii i orzecznictwie*, Warszawa 2002, s. 339; S. Cieślak, *Praktyka organizowania administracji publicznej*, Warszawa 2004, s. 66-67.

³² Art. 30 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej.

Dz. Urz. WE L 033 z 11 lutego 1980 r., z późn. zm

Dz. U. WE L 206 z 31 lipca 2001

Dz. U. 1996, Nr 91 poz. 410 z późn. zm

Dz.U. z 2005 r., Nr 214, poz. 1816

Chocholski K., Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej – nowa jakość wolności czy nowe ograniczenia, [w:] Przesłanki aktywności ludzkiej. Studium interdyscyplinarne, K. Jaremczuk (red.), Tarnobrzeg 2007

Cieślak S., Praktyka organizowania administracji publicznej, Warszawa 2004

Kosikowski C., Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej. Komentarz, Warszawa 2005

Łuniewska Z., Jaworska-Dębska B., Michalska-Badziak R., Olejniczak-Szałowska E., Stahl M., Prawo administracyjne -pojęcia, instytucje, zasady w teorii i orzecznictwie, Warszawa 2002

Szreniawski J., Stelmasiak J., Zagadnienia ogólne aparatu administracyjnego, [w:] Prawo administracyjne ustrojowe. Podmioty administracji publicznej, (red.) J. Stelmasiak, J. Szreniawski, Bydgoszcz-Lublin 2002

Wierzbowski M. (red.), Prawo administracyjne, Warszawa 2000

SŁOWA KLUCZOWE

Pielęgniarka, położna, dyrektywy UE, opieka zdrowotna.

STRESZCZENIE

Zawód pielęgniarki i położnej w porównaniu do zawodu lekarza jest przedmiotem o wiele mniejszej dyskusji nad systemem opieki zdrowotnej. Według autora nie należy marginalizować tego zawodu. Przystąpienie Polski do UE wymusiło dostosowanie rodzimych regulacji do wymogów dyrektyw unijnych. W artykule przedstawiono ustawowe wymogi i zasady wykonywania zawodu pielęgniarki i położnej. Autor uważa, że konieczna jest dokładniejsza analiza rozwiązań dotyczących zawodów pielęgniarki i położnej.

SUMMARY

The job of a nurse and of a midwife in comparison to the job of a doctor is the subject which as a part of health care system is less discussed. According to the author the job of a nurse should not be marginalised. The accession of Poland to the EU caused adaptation Polish regulations to the Union requirements. In the article there are presented statutory rules and requirements of working as a nurse or as a midwife. The author claims that there is necessity of more detailed analysis of the solutions concerning jobs of a nurse and midwife.

Nota o autorze:

dr Krzysztof Chochowski, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. prof. Stanisława Tarnowskiego w Tarnobrzegu, zainteresowania: prawo gospodarcze, nauki o administracji, kontakt: Krzysztof.chochowski@op.pl